

mint ebből látható, nemcsak ismeri a szerző Nagy Lászlót. Ezért tudja belülről látni, ezért fűti át könyvét a közelállás melegsége, ezért tudja az olvasóhoz is közelvinni őt.

Nánay Béla

Széchenyi Intelmei. Bevezetéssel, jegyzetekkel ellátta Váradi József. (Széchenyi zsebkönyvtár. 2—3 sz. 1942. 72 old. Studium kiadás.)

A mű Váradi Józsefnek, egyik legeredményesebb Széchenyi-kutatónak gondozásában kerül az olvasóközönség kezébe. Bevezetése népszerű, de egyben lélektani szempontokon épül s hivatva van Széchenyi személyiségét és alkotó munkáját felidézni, sőt életközelségbe hozni.

Széchenyi 1857-ben hosszabb atyai levelet intézett fiához, Bélához. A levél szinte szülői végrendeletszámba megy. Ez a végrendelet az azonban nem a családi vagyonról szól, hanem az úri és nemes személyiség lelki kincsait akarja az apa fiának figyelmébe ajánlani:

A terjedelmes intő levél nem parainézis a szónak Kölcsény óta használt értelmében; inkább magánlevél, melyben az apa a napi események megbeszélése során hosszabb erkölcsi jellegű kitérőket tesz és így a felmerült kérdések tanulságait elvi magaslatoakra emeli. Hozzájuk fűzi a tapasztalatok és megpróbáltatások nyomán kialakult észrevételeit az életről, az emberekről és a tisztes magatartásról. Az erkölcsi kérdések mellett azonban kiterjeszkedik Széchenyi az életbölcseiségre és a helyes életművészetére sok követelményére. Kiemeljük itt azokat a sorokat, amelyek a világos és mélyreható gondolkodásról szólnak. Kifejti Széchenyi, hogy a legszéresebb szellemi alkat a gyors és mély felfogás helyes elegyedése. Az ilyen embernek nem a vita után a »lépcsőn« jutnak eszébe a megfelelő érvek, s az ilyen ember a tettek előtt minden lehetőséget mérlegre tesz, hogy célját a legbiztosabban elérhesse. — A naplóírás ajánlása során egy jelentős életművészeti szempontra hívja fel fia figyelmét. A naplóírás tulajdonképpen időellenőrzés. Márpedig, ha fontos, hogy valaki számadást vezet pénzéről, mennyivel fontosabb, hogy a pénznél is értékesebb idő felhasználását pontosan számbavegye az ember. Így tanuljuk meg az időnkkel való helyes gazdálkodást. De hasznos a naplóvezetés a lelki-szellemi fejlődés és érdeklődés alakulásának megörökítése szempontjából is. Hiszen kétségtelen, hogy egészen másképpen látjuk és ítéljük meg az eseményeket 20, 30 vagy 50 éves korunkban.

A tartalmas levél tehát Széchenyi komoly és céltudatos egyéniségének hű kifejezője. Alig adhatunk a mai nemzedék kezébe is alkalmasabb jellemnevelő olvasmányt, mint Széchenyinek mély életbölcseiséget sugárzó Intelmeit.

Visy József

Népiskolai Mezőgazdasági ismeretek. (Nemzetnevelők könyvtára.)

A mű a falvak népiskolái, illetve azok tanítói számára olyan segédkönyv, amelyben minden különösebb fáradság nélkül találhatjuk meg mindazt, amire tanítás közben e tárgykörben szükségünk lehet.

Elsősorban nyújtja — egybegyűjti — a nélkülözhetetlen és korszerű tárgyi tudást. Talaj, növénytermesztés, állattenyésztés, gazdaságvezetés, kertészkedés, gyümölcskertészet, általános tudnivalók, háztartási ismeretek. Megadja azt az alapismeretet, aminek birtokában mindenki saját maga könnyen leszűrheti a tanul-